

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I LICEUM

według podręcznika „Błogosławieni, którzy naśladowują Jezusa”

zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytce uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się być przygotowany do lekcji • chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> • mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> • wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie) 	<ul style="list-style-type: none"> • starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania • przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> • niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolacjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Żyję miłością we wspólnocie	<ul style="list-style-type: none"> okazuje wdzięczność Bogu za dar życia wymienia etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka wymienia miejsca objawień Matki Bożej (Fatima, La Salette...) przycacza najważniejsze przesłania objawień fatimskich mówi z pamięci słowa nakazu Jezusa (Mt 28,19-20a) 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem (Ps 139,13-15) rozpoznaje wydarzenia z własnego życia jako elementy planu Bożego interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu (Łk 18,18-23) podaje przyczyny, dla których bogaty młodzieniec nie potrafił zrealizować planu przemiany swojego życia podaje powody, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien modlić się o dobro dla świata wyjaśnia tekst biblijny Mt 5,3-12 wymienia środowiska, w których może dawać świadectwo wiary 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że Bóg pragnący dobra człowieka nie usuwa problemów życiowych lecz pomaga je pokonać świadomie przyjmuje fakt, że jego życie jest włączone w Boży plan dla świata charakteryzuje działanie Jezusa, jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata uzasadnia, dlaczego nie można zatrzymać się dążeniu do świętości wyjaśnia teksty objawień fatimskich w kontekście troski Maryi o świat uzasadnia, dlaczego pokój na świecie uzależniony jest od więzi człowieka z Bogiem wymienia współczesne znane postacie, które dawały świadectwo życia duchem ośmiu błogosławieństw wskazuje, w jaki sposób codziennym działaniem idzie po śladach Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje etapy życia Jezusa z własnymi (nieustanne powtarzanie się radości, cierpienia i chwały) poszukuje własnego projektu życia i konfrontuje go z Bożym planem (Jan Paweł II, List do młodych) określa, co wspólnie z innymi może zrobić dla świata i środowiska, w którym żyje daje świadectwo, że modli się na różańcu za siebie i świat wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin jest odpowiedzialny za wiarę innych charakteryzuje cechy człowieka, który jest gotowy świadczyć o Jezusie swoim życiem 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swą decyzję włączenia Bożego planu we własny projekt przyszłego życia

<p>II. Rodzina</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest miłość • wymienia sposoby przeżywania miłości w rodzinie • wymienia wartości chrześcijańskie pielęgnowane w rodzinie • wskazuje dziedziny życia rodzinnego, w których możemy wzorować się na Świętej Rodzinie • pamięta treść przysięgi małżeńskiej • wylicza cechy udanego małżeństwa • podaje, że naturalne planowanie rodziny stanowi styl życia • określa, czym jest rodzicielstwo • wyjaśnia pojęcie macierzyństwa i ojcostwa • definiuje, co to jest antykoncepcja • podaje prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka • wylicza skutki sakramentu pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, kiedy w rodzinie można nauczyć się relacji miłości • opisuje konkretne sytuacje, które nauczyły go postawy miłości • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę szacunku dla rodziny jako szkoły miłości • wylicza współczesne zagrożenia dla rodziny • opisuje współczesny model rodziny • interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób tworzących Świętą Rodzinę • wyjaśnia, czym jest miłość, wierność i uczciwość małżeńska • wylicza naturalne metody planowania rodziny • wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny • wylicza skutki uboczne antykoncepcji hormonalnej • wyjaśnia, na czym polega zapłodnienie <i>in vitro</i> • podaje prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości • omawia znaczenie warunków sakramentu pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości • opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu • dokonuje oceny cech charakteryzujących współczesną rodzinę • argumentuje potrzebę realizacji chrześcijańskich wartości w rodzinie • uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin • omawia, w jaki sposób stara się naśladować cnoty dostrzeżone w rodzinie z Nazaretu • charakteryzuje relacje wskazujące na udaną rodzinę • wskazuje i omawia możliwości pokonywania trudności w małżeństwie i rodzinie • charakteryzuje wybraną metodę planowania rodziny • argumentuje sens życia zgodnie z naturą • wymienia rodzaje antykoncepcji • dokonuje moralnej oceny środków antykoncepcyjnych • omawia, dlaczego zapłodnienie <i>in vitro</i> nie jest etyczne • wyjaśnia, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią • wyjaśnia, dlaczego Eucharystia oraz sakrament pokuty i pojednania stanowią czytelny znak miłości Jezusa do człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, które sytuacje w miłości wymagają przebaczenia • podaje przykłady sytuacji, gdy przyjmuje postawę otwartości na uczenie się miłości w rodzinie • uzasadnia swe pragnienie budowania w przyszłości rodziny chrześcijańskiej • redaguje tekst modlitwy, w której za wstawiennictwem Świętej Rodziny prosi Boga o wzrastanie własnej rodziny w świętości • uzasadnia postawę gotowości budowania związku zgodnie ze słowami przysięgi małżeńskiej • wyjaśnia, czym jest naprotechnologia • uzasadnia postawę otwartości i odpowiedzialności za nowe życie • uzasadnia, że wykluczenie płodności niszczy miłość • uzasadnia postawę sprzeciwu wobec nieetycznych koncepcji związanych z darem ludzkiej płodności • uzasadnia postawę uczenia się miłości przez korzystanie ze znaków sakramentalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • daje świadectwo, w jaki sposób zachęca innych do przyjmowania sakramentów
---------------------------	---	--	---	---	---

<p>III. Duch Święty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że wiara w Boga jest wielką wartością • wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią • wskazuje na wątki, tematy i postaci biblijne obecne w literaturze pięknej • podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • mówi z pamięci formułę udzielania chrztu • wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest • podaje datę swojego chrztu • wymienia siedem sakramentów świętych • podaje definicję sakramentu bierzmowania • wyjaśnia związek sakramentu bierzmowania z chrztem • podaje, że przygotowanie do przyjęcia sakramentów (w tym bierzmowania) obejmuje formację zarówno w zakresie wiedzy, jak i postaw (formacja duchowa) • podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania • wymienia znaki sakramentu • wymienia siedem darów oraz owoce Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia z <i>Credo</i> poszczególne prawdy wiary • określa cel swojego życia (jako gimnazjalisty) w aspekcie chrześcijańskim • przedstawia, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus, Szawel) • wskazuje sytuacje życiowe, które szczególnie uświadamiają potrzebę zbawienia • wymienia tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii • wymienia zasady prywatnej lektury Pisma Świętego • czyta tekst biblijny ze zrozumieniem • uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii • potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku • podaje, w jaki sposób stara się podtrzymywać swą więź z Chrystusem • wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom • umacnia swoją więź z Chrystusem przez przyjmowanie sakramentów i rozwijanie ich owoców • odpowiedzialnie podejmuje decyzję przyjęcia sakramentu bierzmowania • uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia sakramentu bierzmowania • wyjaśnia, na czym polega godne udzielenie i przyjmowanie sakramentów • podejmuje refleksję nad własną gotowością do podjęcia starań o przyjęcie sakramentu bierzmowania • uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia darów Ducha Świętego w sakramencie bierzmowania • wyjaśnia zależność owocu od przyjęcia darów Ducha Świętego • uzasadnia konieczność wspaniałych z 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to znaczy dobrze realizować swoje powołanie • dokonuje oceny swojej postawy wiary • opisuje skutki pójścia za Jezusem • potrafi właściwie ocenić swoją postawę wiary w świetle słowa Bożego • prezentuje przesłanie wybranego utworu inspirowanego Pismem Świętym • referuje własne zainteresowanie literaturą powstałą z inspiracji biblijnych • samodzielnie odkrywa motywy biblijne w utworach literackich • podaje przykłady osób którzy spotkali się z Bogiem przez czytanie Biblii • stawia pytania do przeczytanego tekstu • uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową • wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie • podaje, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu, rodzicom i chrześnym za chrzest • omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania • w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1-8) omawia rolę Ducha Świętego w swoim życiu • wskazuje sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze przygotować się do sakramentu bierzmowania • omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów • wyjaśnia znaczenie znaków i gestów sakramentu bierzmowania • rozpoznaje, jakie dary Ducha otrzymał i jakie Jego owoce powinien szczególnie rozwijać • uzasadnia potrzebę pracy nad rozwojem owoców Ducha w swoim życiu • pamięta i rozumie analizowane teksty biblijne i paragrafy KKK • wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania • uzasadnia pragnienie pogłębiania swojej wiary i unikania orzechów ciężkich 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje i referuje wobec klasy swoje działania pogłębiające wiarę: lekturę Pisma Świętego, prasy katolickiej • uzasadnia, dlaczego z ufnością powierza swoje życie Jezusowi • wyraża pragnienie przemiany życia i omawia podejmowane w tym kierunku działania • wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego • wyznacza sobie miejsce i czas na codzienną lekturę Biblii • daje świadectwo, w jaki sposób poszukuje w Biblii wskazówek do własnego życia • wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu • interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu • uzasadnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem • interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do bierzmowania • dokonuje samooceny w dziedzinie wiedzy religijnej i duchowego rozwoju • określa odpowiedzialność szafarzy przed Bogiem za właściwe przygotowanie kandydatów do sakramentów • wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość • określa swą gotowość do współdziałania z Duchem Świętym, aby rozwijać Jego owoce w swoim życiu • z zaangażowaniem włącza się 	<ul style="list-style-type: none"> • angażuje się w pracę dla dobra Kościoła i świata w swoim najbliższym otoczeniu • angażuje się w głoszenie Dobrej Nowiny swoim rówieśnikom.
--	---	---	--	---	---

VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta najważniejsze wydarzenia z życia swojego patrona • prosi w modlitwie swojego patrona o wstawienie u Boga • podaje prawdę, że biblijne określenie Słowo odnosi się do Syna Bożego • oddaje cześć małemu Jezusowi uznając w nim Bożego Syna • ukazuje Mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi • wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi • podaje przykłady wstawiennictwa świętych • określa przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-18 (odwieczne i nieskończone Słowo wkracza w ludzki wymiar czasu i przestrzeni, w ludzkie życie i śmierć) • definiuje pojęcie „Objawienie Pańskie” • uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega wstawiennictwo świętych, • uzasadnia, że bliska więź ze świętymi pomaga być blisko Boga, • wyjaśnia, na czym polega naśladowanie swojego patrona • wyjaśnia, że Słowo Boże - Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia • podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom • określa, co będzie jego osobistym darem dla Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus, „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobrze na ziemi”. • uzasadnia, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem • interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu • wyjaśnia symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez Mędrców 	
--	---	--	---	---	--

Semestr II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>IV. Kościół powszechny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę Jezusa w powstaniu Kościoła • wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą • wymienia podstawowe prawdy o Kościele • podaje nazwiska biskupów swojej diecezji • szanuje swoich pasterzy i dba o ich dobre imię • wymienia wyznania chrześcijańskie • wyraża szacunek wobec innych wyznań • określa pojęcie łaski Bożej • wymienia i omawia elementy liturgii słowa • w skupieniu słucha słowa Bożego • wymienia podstawowe znaki i symbole liturgiczne • okazuje należyty cześć przedmiotom kultu religijnego • wymienia i omawia elementy liturgii eucharystycznej • wymienia i określa trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny) • wymienia najbardziej znane tytuły Maryi • wymienia uroczystości i święta maryjne oraz miesiące jej poświęcone 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie tekstów biblijnych etapy ustanowienia Kościoła • utożsamia się ze wspólnotą Kościoła • mówi z pamięci tekst <i>Credo</i> • z zaangażowaniem modli się za Kościół • wyjaśnia nazwę „hierarchiczna struktura Kościoła” • wymienia zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła • ocenia krytycznie potoczne opinie na temat hierarchii Kościoła • w modlitwie wyraża troskę o biskupów i kapłanów • wymienia kręgi przynależności do Kościoła • podaje, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem • wymienia warunki i sposoby przyjęcia przez człowieka łaski Bożej • w ufniej modlitwie prosi Boga o Jego łaskę • omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże • wyraża gotowość pełnej odpowiedzi na słowo Boże i wskazuje, w jaki sposób aktualizuje je w swoim życiu • poprawnie i z szacunkiem wykonuje gesty liturgiczne • wymienia sakramenty, które udzielane są podczas Mszy Świętej • uzasadnia związek pozostałych sakramentów z Eucharystią • z wiarą przyjmuje Komunię Świętą ofiarując ją za żywych i umarłych członków Kościoła • wskazuje w Piśmie Świętym teksty wprost mówiące o Maryi i odnoszące się do Niej proroctwa • podaje przykłady kultu maryjnego w różnych krajach 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje biblijne obrazy Kościoła • określa swoje miejsce i rolę w Kościele • wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest jeden, święty, powszechny i apostołski • uzasadnia, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół • wyjaśnia pojęcia: Stolica Apostolska, papież, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, metropolia, metropolita, diecezja, biskup, parafia, proboszcz. • rozpoznaje na zdjęciu biskupów swojej diecezji oraz kapłanów pracujących w parafii • uzasadnia potrzebę identyfikacji z własnym wyznaniem • wskazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina • wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia • charakteryzuje swą gotowość przyjęcia i współpracy z łaską Bożą • charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem • układa wezwania modlitwy wiernych • interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii • wyjaśnia symbolikę darów niesionych do ołtarza i ich związek z codziennym życiem chrześcijanina • podaje, w jaki sposób wyraża troskę o potrzeby wspólnoty Kościoła • wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym • interpretuje biblijne teksty dotyczące Maryi • charakteryzuje postawę Maryi wobec Bożego słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postawę odpowiedzialności za Kościół, włącza się w dzieło ewangelizacji, w działalność charytatywną, bierze czynny i pełny udział w liturgii • potrafi graficznie lub opisowo wyrazić wskazane teksty z KKK • wskazuje, w jaki sposób przejawia troskę o Kościół w aspekcie jego przymiotów • charakteryzuje poszczególne stopnie w hierarchii Kościoła • wyjaśnia, czego dotyczy nieomylnność papieża i kolegium biskupów na soborze powszechnym • charakteryzuje kręgi przynależności do Kościoła • wyjaśnia i uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia • charakteryzuje współpracę człowieka z łaską Bożą na drodze <i>Ośmiu Błogosławieństw</i> • angażuje się w przygotowanie komentarzy, czytań, modlitwy wiernych • przyporządkowuje poszczególne znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej • z zaangażowaniem włącza się w przygotowanie obrzędów liturgii eucharystycznej i aktywnie w niej uczestniczy • uzasadnia bogactwo maryjnego kultu na całym świecie • aktywnie uczestniczy w przygotowaniach i obchodach maryjnego święta 	<ul style="list-style-type: none"> • angażuje się w pracę na rzecz parafii
--------------------------------------	---	---	--	--	---

<p>V. Świat</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia żydowskich i rzymskich prześladowców chrześcijan pierwszych wieków wskazuje źródła odnoszące się do początków chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowań chrześcijan wymienia encykliki społeczne XIX i XX w. oraz podaje ich autorów wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary jak i rozumu podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru człowieka wymienia różne formy życia poświęconego Bogu modli się za różne stany w Kościele określa, na czym polega misyjny charakter Kościoła wymienia najważniejsze religie świata (judaizm, buddyzm, islam, chrześcijaństwo) wyraża szacunek wobec religii własnej oraz religii innych zachowuje powściągliwość w ocenie innych ludzi, szczególnie w sytuacji gdy niewiele o nich wie określa pojęcie terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych wyraża sprzeciw wobec stosowania przemocy, również w upominaniu się o słuszną sprawę 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych wyraża zainteresowanie życiem pierwszych chrześcijan omawia najważniejsze problemy społeczne XIX i XX w. wyjaśnia pojęcia: rewolucja, modernizm, katolicki ruch społeczny respektuje prawa człowieka, wyraża sprzeciw wobec ich naruszania podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu (KKK 35-38) uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się przenikają jest otwarty na poznawanie prawdy o człowieku potrafi umotywić stan życia konsekrowanego poszukuje własnej drogi życiowej opisuje charakter pracy misyjnej posługując się cytatami biblijnymi, wyjaśnia cel misji katolickich podaje czas powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna podaje przykłady powtarzanych często opinii na temat wydarzeń i ludzi związanych z Kościołem rozdziela prawdę faktów i narzucany często w mediach sposób myślenia o nich wymienia zasady moralne, jakie łamane są w przygotowaniu i przeprowadzaniu ataków terrorystycznych określa szkodliwość działania sekt potrafi bronić swojej wiary podaje datę ogłoszenia dogmatu o wniebowzięciu NMP (Pius XII, 1950 r.) podaje, że Jan Paweł II powierzył Marvi siebie i swoją noszącą nianieska 	<ul style="list-style-type: none"> omawia misyjną działalność apostołów wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w. charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I-IV w.) potrafi ocenić stanowisko papieża wobec ideologii marksistowskiej wskazuje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za dobro społeczności, w których żyje przedstawia nauczanie Kościoła w trakcie Soboru Watykańskiego I na temat nauki i wiary uzasadnia, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego a wiara pochodzeniem człowieka (Darwin) interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu wskazuje terytorialny zasięg katolickich misji wyjaśnia omawiane teksty biblijne i paragrafy KKK charakteryzuje podobieństwa i różnice głównych religii świata wykazuje, w jaki sposób daje świadectwo bycia chrześcijaninem wyjaśnia okoliczności tworzenia i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów uzasadnia, że nawet dla słusznych dążeń nie wolno posługiwać się zbrodniczymi metodami, wymierzonymi w niewinnych ludzi wyraża przekonanie, że Bóg wspiera tych, którzy stosują Jego metody podaje objawy uzależnienia się od sekty podaje sposoby obrony przed werbowaniem do sekty jest krytyczny wobec oferowanych propozycji „innej wiary” wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań podejmuje refleksję nad swoją relacją do Chrystusa w kontekście misyjnego zaangażowania i męczeństwa pierwszych chrześcijan włącza się w dzieło misyjne Kościoła przez modlitwę i wsparcie materialne charakteryzuje działania katolickiego ruchu społecznego w ostatnich latach XIX w. prezentuje krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice Jana Pawła II „Fides et ratio” omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach porównuje religie świata określając specyfikę chrześcijaństwa uzasadnia konieczność poznania pełnych okoliczności zaistniałych faktów, by móc je prawidłowo ocenić poszukuje obiektywnych źródeł wiedzy na temat nagłaśnianych zdarzeń podaje przykłady skuteczności walki metodami pokojowymi (Gandi, Martin Luter King, „Solidarność”, aksamitna rewolucja) potrafi rozpoznać, że ktoś przystał do sekty wyjaśnia ludową nazwę uro- 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w misyjnej działalności Kościoła przez modlitwę, dobre czyny, troskę o gazetkę misyjną itp.
----------------------------	--	--	---	--	---

<p>VI. Moje zasady</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest sumienie • podaje przykłady funkcjonowania sumienia • określa, czym jest powinność moralna • wymienia, co pomaga dokonywać wyborów między dobrem a złem • definiuje pojęcie prawo Boże • wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań • wyraża postawę dążenia do dobra i sprzeciwu wobec zła • podaje przykłady znanych sobie osób, które pracą nad sobą zmieniły swoje życie • wymienia zagrożenia ludzkiego życia w poszczególnych jego etapach (od poczęcia do naturalnej śmierci) i wymiarach (fizycznym, psychicznym i duchowym) • wyraża wdzięczność Bogu za dar każdego ludzkiego życia • wymienia wartości, którymi powinien kierować się chrześcijanin • definiuje pojęcie totalitaryzmu • podaje przykłady systemów totalitarnych • wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków • definiuje pojęcie „katolicka nauka społeczna” i określa jej związek z Ewangelią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, na czym powinna opierać się formacja sumienia • wyraża troskę o prawidłową formację własnego sumienia, opierając ją na nauce Chrystusa • podaje przykłady sytuacji, w których dokonuje dojrzałych wyborów tego co powinien • uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu • uzasadnia, że przykazania bronią człowieka przed krzywdą • naprawia wyrządzoną ludziom krzywdę • określa, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą • wymienia, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie • określa motywację przemiany życia wybranej osoby • podejmuje systematyczną pracę nad sobą • wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia • wyjaśnia pojęcia: fanatyzm religijny, obojętność religijna • wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie • wymienia prawa i wolności, których naruszenie może prowadzić do totalitarnego zniewolenia • respektuje prawa i wolności każdego człowieka w społecznościach, w których na co dzień funkcjonuje (rodzina, szkoła, grupa koleżeńska) • podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyły hasła: „Bóg, Honor, Ojczyzna” • wymienia encykliki społeczne, podaje ich autorów i określa tematykę • charakteryzuje zasady: pomocności, wspólnego dobra i solidarności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega prawidłowe oraz nieprawidłowe działanie sumienia • wykazuje różnicę w postępowaniu z przymusu i własnej woli • podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci • charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I-III • charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV-X i ich konsekwencje • wyraża szczerą skruchę z powodu obrażania Boga i wyrządzonej ludziom krzywdy • podaje owoce wytrwałości w stawianiu sobie wymagań (osiągnięcie celu) • wyjaśnia, na czym polega samowychowanie • uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej) • uzasadnia, że zarówno fanatyzm, jak i obojętność religijna są sprzeczne z postawą autentycznej religijności • radośnie przeżywa swoje chrześcijaństwo i należycie wypełnia swoje chrześcijańskie obowiązki • wyjaśnia, dlaczego każdy z systemów totalitarnych sprzeciwia się swobodnemu wyznawaniu wiary • sprzeciwia się próbom przypisywania sobie przez kogoś lub przez jakąś grupę większych praw kosztem praw innych • charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach • omawia podstawowe zasady życia społecznego • wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka” • omawia, w jaki sposób wykazuje się odpowiedzialnością za wspólne dobro w rodzinie, szkole, narafii 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność formacji sumienia • uzasadnia, że wybór dobra prowadzi do szczęścia dla pojedynczego człowieka i wszystkich ludzi • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę ekspiacji za grzechy przeciw wierze i Bożej czci • uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych • uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy • uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najlepiej rozwijają człowieka • omawia, w jaki sposób wyraża troskę o ludzkie życie i zdrowie na każdym jego etapie i w każdym wymiarze (fizycznym, psychicznym i duchowym) • podejmuje postanowienia i daje świadectwo o Chrystusie w środowisku, w którym żyje • uzasadnia konieczność respektowania prawa do kontrolowania poczynań władzy państwowej i do nieskrępowanego wypowiedziania krytyki pod jej adresem • uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny • prezentuje postawę ofiarności w służbie dla Kościoła i Ojczyzny • uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa 	
---------------------------------------	---	--	--	---	--

<p>VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia • podejmuje postanowienia wielkopostne • podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie • podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu biblijnego (Mt 21,28-32) określa, na czym polega istota nawrócenia • definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie” • interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (Łk 24,1-8) • przeżywa święta wielkanocne z myślą o własnym zmartwychwstaniu • wyjaśnia, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli • ofiaruje swoje cierpienie w intencji dzieła nowej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny • wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna) • podaje prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania • wyodrębnia i wyjaśnia słowa <i>Credo</i> odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa i życia wiecznego ludzi • wskazuje, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie wiary wobec innych • wyjaśnia, że wielu ochrzczonych osłabło w wierze i potrzebuje ponownej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje wyboru postanowień wielkopostnych, które pomogą w trwałym nawróceniu • uzasadnia fundamentalne znaczenie zmartwychwstania Jezusa dla wiary chrześcijan • uzasadnia, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji • charakteryzuje wybrane inicjatywy ewangelizacyjne (Lednica, Przystanek Jezus, Orszak Trzech Króli) 	
--	--	---	---	--	--